

Amnesty International i Norge

Styrets beretning 2019

Amnesty International er en verdensomspennende organisasjon som arbeider for å forebygge og bekjempe brudd på menneskerettighetene. Organisasjonen er stadig i utvikling, og har stabil vekst i Norge.

Vårt arbeid i 2019

Ytringsfrihet på nett

Amnesty International startet ved årsskiftet en global kampanje for å stoppe utviklingen av Google-appen Dragonfly som skulle være tilrettelagt for kinesisk sensur. Amnesty i Norge bidro vesentlig til denne kampanjen, som svært gledelig førte til at prosjektet ble skrinlagt av Google.

Amnesty fulgte opp kampanjen mot netthets mot kvinner fra høsten 2018 med å lansere et eget program med 21 tiltak mot netthets på vårparten 2019. Dette ble fulgt opp av en rekke medieutspill og møter med politikere for å mane til en tverrpolitisk dugnad mot netthets. Arbeidet fikk stor oppmerksomhet, og refereres stadig vekk av medier og andre samfunnsaktører.

Retten til egen kropp og retten til å elske

På kvinnedagen 8. mars valgte Amnesty å fokusere på imøtegåelse av voldtektsmyter. Dette som ledd i arbeidet med å modne politiske beslutningstakere for en endring av straffelovens voldtektsparagraf på sikt. Det var stort engasjement for å støtte opp om Amnestys budskap, med leserinnlegg og deltakelse i 8. mars-tog og -arrangementer rundt omkring i hele landet. Bare om lag en måned senere fulgte Amnesty International opp med å offentliggjøre en rapport om voldtekt i de nordiske landene Danmark, Finland, Norge og Sverige. Hovedfunnet i rapporten er at det er nær straffefrihet for voldtekt i alle de nordiske land, i Norge blant annet fordi straffelovens voldtektsbestemmelse ikke er basert på mangel på samtykke, og fordi politiet ikke har kapasitet til å gjennomføre en effektiv etterforskning av alle voldtektsanmeldelser. Rapporten ble fulgt opp med et frokostseminar, påvirkning av politikere, en rekke medieutspill og en underskriftsaksjon rettet mot statsministeren. I tillegg gikk russekampanjen «Nei er Nei» av stabelen, som vanlig med stor suksess, og nesten 50 foredrag ble holdt på skoler land og strand rundt.

På våren ble det også avholdt en spesiell kampanje i samarbeid med gjenbruksappen Tise, som gjennom lanseringen av en egen signaturkolleksjon, mobiliserte en rekke influencere og motepersonligheter til innsats for endring av den strenge abortlovgivningen i Argentina.

Som de siste årene handlet hele sommerhalvåret om retten til å elske for Amnesty, med forfølgelsen av LHBT-personer i Tyrkia og Russland som et særlig fokus. Folk over hele landet bestilte regnbuearmbånd i rekordantall for å vise sin solidaritet, og Amnesty-aktivister deltok i en rekke Pride-parader rundt om i hele landet, samt støttet opp om utsatte prider i særlig Øst- og Sentral-Europa.

Penger = makt

I september lanserte Amnesty en ny kampanje som krever opprettelsen av en ny norsk menneskerettighetslov for næringslivet, som skal gjøre det pliktig for alle norske selskaper å

respektere menneskerettighetene, foreta risikoanalyser og ha beredskap på plass for å unngå at de direkte eller indirekte bryter menneskerettighetene. Arbeidet besto av intenst påvirkningsarbeid både før og etter kampanjelansering, tett samarbeid med andre sivilsamfunns- og næringslivsaktører, aktivistopplæringer og en rekke kommunikasjonsutspill, både i presse og på sosiale medier. Positive signaler gjør at kampanjen vil fortsette med full styrke inn i 2020.

I forbindelse med stortingsmeldingen om Norges oljefond satte Amnesty fokus på at det etiske rammeverket ikke er rigget for å ivareta menneskerettighetshensyn. Dette bidro til at regjeringen gjennom Granavolden-erklæringen satte ned et offentlig utvalg for å se nærmere på oljefondets etiske retningslinjer. Utfordringene som Amnesty har pekt på over en lengre periode har vært helt sentrale både i å få nedsatt et slikt utvalg, men også i å definere utvalgets mandat. Amnesty har gjennom høsten blitt involvert i å spille inn til utvalgets arbeid. Dette har Amnesty gjort, med utgangspunkt i en egen utredning organisasjonen lanserte i desember om Oljefondets menneskerettslige utfordringer. Denne besto av en analyse av de virkemidler fondet bruker i dag, med forslag til konkrete løsninger.

Avslutningen av året og annet arbeid

Som vanlig avsluttet Amnesty året med en av våre mest populære kampanjer, nemlig Skriv for Liv. I 2019 handlet kampanjen om beskyttelsen av unge menneskerettighetsforkjempere. I underkant av 50 Amnesty-grupper jobbet med denne kampanjen og i tillegg til alle underskriftene som ble samlet inn på vegne av de syv menneskene Amnesty i Norge hadde valgt å fokusere på, ble det skrevet til sammen 3541 solidaritetsbrev.

Julen ble markert med salg av lys, hvor folk kunne gi en julegave med mening og samtidig benytte anledningen til å takke dem de setter pris på rundt seg ved å anerkjenne det hver enkelt brenner for i livet.

2019 har også bestått av mye annet arbeid i Amnesty. Vi har fortsatt å jobbe med dødsstraff, med et særlig fokus på Iran, samt menneskerettighetssituasjonen i henholdsvis Saudi-Arabia, Tyrkia, Russland og Kina. Vi har hatt fokus på overvåking og norsk våpeneksport, forholdene for folk på flukt og en ny internasjonal FN-resolusjon om menneskerettighetsforkjempere - for å nevne noe. I tillegg har vi fortsatt våre månedlige demonstrasjoner foran den saudiarabiske ambassade, blant annet med krav om beskyttelse av landets samvittighetsfanger.

Engasjement

Pressesynligheten til Amnesty har i 2019 vært den høyeste siden organisasjonen hadde TV-aksjonen i 2012. Amnesty har også med jevne mellomrom vært størst på Facebook blant sammenliknbare organisasjoner, og på Instagram er vi om lag ti ganger større enn de andre.

Medlemmene var like aktive som tidligere i 2019. 70 Amnesty-grupper var i vigør. De og andre arrangerte eller deltok på over 450 store og små arrangementer landet rundt. Det unge engasjementet var særlig tydelig og økende. Det ble avholdt menneskerettighetsuker på vårparten i alle de store norske byene. Det var godt oppmøte på Amnestys felles møteplasser og det ble arrangert mange titalls kurs, både på norsk og engelsk, i regi av AmnestyAkademiet.

Styret

På landsmøtet 11.november 2018 ble følgende styre valgt:

Kjetil Haanes	Styreleder
Thea Schjødt	nestleder

Kjell Johnsen
Siri Gloppen
Tor-Hugne Olsen
Tonje Hellevig
Tor Kåpvik
Selma Ahmetagic
Anne Marie Mollén   ansattes representant

Vararepresentanter

Thomas Øvestad
Eva Hildrum
Viktor Johannes Matre
Grethe Kristine Olsen
Maren Rullestad   ansattes vararepresentant

Kommunikasjonsarbeid

Nye amnesty.no ble ferdigstilt i slutten av 2018, et prosjekt som ble ledet med et formål om å øke antall underskrifter og medlemmer, samt andre gaver. Siden fremstår i dag med et langt mer moderne inntrykk, og foreløpige brukertester tyder blant annet på at navigasjonen oppleves langt bedre for brukere.

Vi økte antall presseklipp fra 2018 til 2019 med 9% prosent. Ser en til de sosiale mediene, var målsetting for 2019 tre millioner visninger på Facebook, mens endte vi på i overkant av fem millioner. Det var en stor vekst på Instagram der vi endte i overkant av 20.000 følgere, noe som har gjort oss størst blant de frivillige organisasjonene i Norge. Her når imidlertid ikke bare innholdet vårt egne følgere, men deles også hyppigere av influencere med langt større følgerskarer. Twitter har hatt en fallende tendens, og har stabilisert seg på nivå med tidligere år.

Medlemmer og SMS-aktivister

Vi vervet over 9 000 nye medlemmer og 300 nye SMS-aktivister i 2019. Face2face og Dør-til-dør har vært hovedkanalen for rekruttering av medlemmer, mens telemarketing har vært hovedkanalen for SMS. Medlemsvervingen var litt høyere enn i 2018 da vi vervet 8 650 nye medlemmer. Antall medlemmer per 31.12.2019 var 59 200 og antall SMS-aktivister 48 600. Dette er en økning i medlemstall sammenlignet med 31.12.2018, da medlemstallet var 56802, mens det er en nedgang i antall sms-aktivister som 31.12. 2018 var 52 910. Nedgangen i antall sms-aktivister skyldes at nyverving har vært nedprioritert. Frafallsmønsteret er uendret og ligger på ca 10% for medlemmer og ca 8% for sms-aktivister.

Administrasjon, ansatte og arbeidsmiljø

Sekretariatet holder til i kontorlokaler i Grensen 3, Oslo sentrum. Kontorlokalene er tilrettelagt for effektive arbeidsløsninger og et godt arbeidsmiljø. Det fremleies kontorplass til

Menneskerettighetsfondet. Lokalene har vinteren 2018/19 blitt pusset opp, og det er inngått en ny 10-årig leieavtale gjeldende fra 1.januar 2019. Regionskontorene leier kontorlokaler i sine respektive byer, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø.

Amnesty International Norge er bevisst sitt miljøansvar. Det arbeides kontinuerlig for at virksomheten i minst mulig grad skal ha negative effekter på det ytre miljø. Bortsett fra at reisevirksomhet og særlig flyreiser bidrar negativt på miljøet, forurenses kontordriften ved sekretariatet ikke det ytre miljø. Så godt som alt skriftlig materiell blir produsert på miljøvennlig papir, og stadig oftere benyttes elektroniske kommunikasjons- og publikasjonsformer som sosiale medier, web, e-post og SMS. Utrangert datautstyr, telefoner etc. innleveres til godkjent firma for resirkulering.

Ved utløpet av 2019 hadde sekretariatet 78 kontoransatte i hel- eller deltidsstillinger. Dette utgjør 64,6 årsverk. Det var 53 kvinner og 25 menn. Sekretariatets ledergruppe besto ved utgangen av 2019 av 8 personer, hvorav fire menn og fire kvinner. Amnesty Internationals sentrale målsetting er å bidra til respekt og engasjement for alle menneskers rettigheter. Dette inkluderer fokus på likestilling og arbeid mot alle former for diskriminering også i sekretariatet.

Sykefraværet i 2019 var 5,04 prosent, hvilket er 1,68 prosentpoeng lavere enn i 2018. Årsaken til nedgangen ligger i færre langtidssykemeldinger og korte fravær. Ingen fravær har hatt sin årsak i arbeidsmiljøet. I 2019 var det ingen ulykker i tilknytning til arbeidsplassene våre.

I 2019 ble et nytt personalsystem innført og personalarkivet digitalisert. Det nye digitale systemet tilfredsstiller personvern-krav til oppbevaring av ansattinformasjon, gir prosessstøtte til ledere med personalansvar og sikrer dermed likebehandling av ansatte. Lederhåndboken som er en del av dette systemet er et oppdatert faglig oppslagsverk for ledere i behandling av personalsaker.

Risiko og usikkerhetsfaktorer

Virksomheten er basert på medlemskap, og er sårbar for svingninger i medlemsmassen. De senere årene har medlemsmassen ligget på et stabilt nivå.

Virksomheten har ikke langsiktig gjeld, og er i liten grad eksponert for valutasvingninger. Den er heller ikke avhengig av noen store leverandører eller kunder.

Virksomheten har fastlagt retningslinjer for disponering av overskuddslikviditet. Disse retningslinjene ble revidert høsten 2019, og det er gjort innskudd i obligasjonsfond og pengemarkedsfond.

I mars 2020 ble det igangsatt omfattende tiltak i det norske samfunnet for å redusere effektene av korona-viruset. Dette medfører en risiko for Amnesty International i Norge, særlig dersom tiltakene varer lenge og de økonomiske konsekvensene for samfunnet blir langvarige.

Fremtidsutsikter

Den vedtatte strategien til Amnesty International i Norge frem til og med 2020 legger til grunn en vekst i antall medlemmer og med det inntekter. Dette er i tråd med Amnesty Internationals samlede internasjonale strategi. Den viktigste forutsetningen for dette ligger i en vellykket

rekrutteringsstrategi. Styret vurderer vekststrategien som krevende, men realistisk. Det er usikkerhet knyttet til fremtidige forhold.

Økonomi

Amnesty International Norge tar ikke imot økonomisk støtte i form av statlige midler, bortsett fra bidrag direkte til arbeid med menneskerettighetsundervisning gjennom statens bidrag til TV-aksjoner, senest i 2012. Innbetalinger fra medlemmer er fortsatt organisasjonens viktigste inntektskilde. Dette sikrer organisasjonens uavhengighet.

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med god regnskapsskikk og Regnskapsloven. Årsregnskapet er satt opp som aktivitetsregnskap for organisasjoner i samsvar med Innsamlingskontrollens retningslinjer. Etter styrets oppfatning gir det fremlagte regnskapet en rettvise oversikt over virksomhetens finansielle stilling og resultat pr 31.12.2019. Styret vurderer at virksomheten er i en god posisjon likviditetsmessig med fri likviditet på 58,3 mill kr, og har en høy egenkapitalgrad på 59,0%. Styret anser at forutsetningene for fortsatt drift av Amnesty International Norge er til stede, og regnskapet er avlagt etter denne forutsetning.

Aktivitetsregnskapet viser en betydelig oppgang i anskaffede midler sammenliknet med i fjor, noe som skyldes en økning i medlemsstøtte, samt prinsippendring knyttet til regnskapsføring av arv. Anskaffede midler for 2019 utgjør 151,1 millioner kroner (113,6 mill kroner i 2018). Dette inkluderer 4,2 mill kr som kommer fra Operasjon Dagsverk, som ble tildelt Amnesty International i Norge i 2015.

Forbrukte midler endte på 145,5 mill kr (122,5 mill kr), hvorav administrasjonskostnadene utgjør 6,3 mill kroner (6,1 mill kr). Forbruket inkluderer 4,2 mill kr knyttet til prosjekter finansiert gjennom Operasjon Dagsverk.

Kostnader til anskaffelse av midler er 6,9 mill kr for 2019 (6,7 mill kr).

Amnesty International i Norge betalte i 2019 39,7 mill kr (21,0 mill kr) i kontingent til Amnesty International sentralt. Amnesty International i Norge er fortsatt blant de største bidragsyterne til den internasjonale organisasjonen.

Forskjellen mellom årsresultat og netto kontantstrøm består i hovedsak av effekter knyttet til endring i prinsipp for føring av arv. For øvrig viser kontantstrømoppstillingen at virksomheten er preget av lave investerings- og finansieringsaktiviteter.

Regnskapet for 2020 viser et aktivitetsresultat på 5,6 mill kr (-8,8 mill kr).

De totale disponeringer fra/til fond er som følger:

Avsetning til Prosjektfondet	kr	980 346
Avsetning til Sikringsfondet	kr	4 612 708

Oslo, 17.mars 2020

Kjetil Haanes, styreleder

Thea Schjødt, nestleder

Kjell Johnsen

Siri Gloppen

Tor-Hugne Olsen

Tonje Hellevig

Tor Kåpvik

Selma Ahmetagic

Anne Marie Mollén

John Peder Egenæs, generalsekretær